

บทที่ 4

กระบวนการวิเคราะห์อุปกรณ์ผิดพ่วงโดยใช้ระบบผู้เชี่ยวชาญ

จากหลักการและทฤษฎีเบื้องต้นของระบบผู้เชี่ยวชาญในบทที่ 3 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างของระบบผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย 2 ส่วนหลักๆ คือ ฐานความรู้และส่วนควบคุมการอนุมาน ซึ่งในบทที่ 4 นี้จะกล่าวถึงวิธีการประยุกต์ใช้ระบบผู้เชี่ยวชาญ เพื่อวิเคราะห์หาอุปกรณ์ผิดพ่วงบนเครือข่ายระบบส่งของประเทศไทย ด้วยข้อมูลจากเครื่องบันทึกความผิดพ่วงที่ถูกติดตั้งไว้ที่สถานีไฟฟ้าที่ละเหตุการณ์

โครงสร้างระบบผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิเคราะห์หาอุปกรณ์ผิดพ่วง อธิบายในหัวข้อที่ 4.1 และส่วนประกอบของโครงสร้างระบบผู้เชี่ยวชาญ คือ ฐานความรู้และส่วนควบคุมการอนุมาน อธิบายในหัวข้อที่ 4.2 และ 4.3 ตามลำดับ

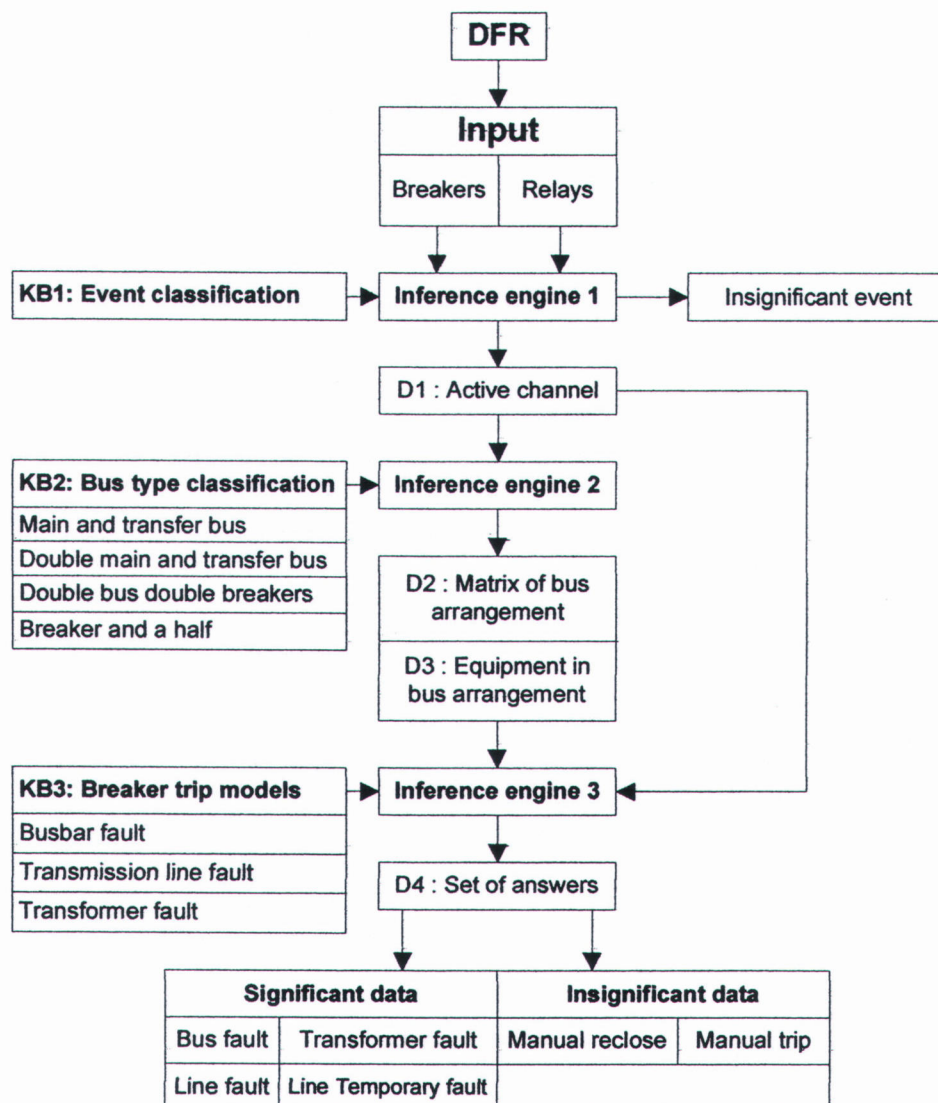
4.1 โครงสร้างระบบผู้เชี่ยวชาญเพื่อวิเคราะห์อุปกรณ์ผิดพ่วง

แนวคิดในการสร้างระบบผู้เชี่ยวชาญนี้มาจากการต้องการลดขนาดของฐานข้อมูลและไม่จำเป็นต้องปรับปรุงฐานข้อมูลให้ทันสมัย โดยอาศัยการนำกฎการตั้งชื่อของตัวตัดวงจรมาใช้วิเคราะห์หาประเภทของการจัดเรียงบัส เพื่อทดแทนการสร้างฐานข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ในการจัดเก็บโครงสร้างการจัดเรียงบัสของทุกสถานีไฟฟ้า

โครงสร้างของระบบผู้เชี่ยวชาญในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประกอบด้วยกระบวนการอนุมานความรู้จากฐานความรู้ทั้งหมด 3 ขั้นตอน คือ การอนุมานเพื่อคัดกรองเหตุการณ์ที่มีนัยสำคัญ การอนุมานเพื่อหาลักษณะของการจัดเรียงบัส และการอนุมานเพื่อวิเคราะห์ลักษณะการทำงานของตัวตัดวงจร โดยกระบวนการอนุมานใช้ข้อมูลของรีเลย์และตัวตัดวงจรที่ถูกบันทึกจากเครื่องบันทึกความผิดพ่วงมาเป็นสัญญาณป้อนเข้า สำหรับผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ที่เป็นไปได้มีด้วยกันทั้งหมด 7 แบบ ดังแสดงในรูปที่ 4.1

จากรูปที่ 4.1 หลักการทำงานของระบบผู้เชี่ยวชาญเริ่มต้นจากการรับสัญญาณป้อนเข้าผ่านกระบวนการอนุมานที่หนึ่ง เพื่อตรวจสอบข้อมูลของเหตุการณ์ที่ป้อนเข้ากับชื่อของอุปกรณ์ป้องกันที่สำคัญในฐานความรู้ที่หนึ่ง ถ้าข้อมูลของเหตุการณ์ที่ป้อนเข้ามีชื่อสัญญาณของอุปกรณ์ป้องกันที่สำคัญทำงาน จะตัดสินใจว่าเหตุการณ์ที่ป้อนเข้ามีนัยสำคัญ แต่ถ้าข้อมูลของเหตุการณ์ที่ป้อนเข้าไม่มีชื่อสัญญาณของอุปกรณ์ป้องกันที่สำคัญทำงาน จะตัดสินใจว่าเหตุการณ์ที่ป้อนเข้าไม่มีนัยสำคัญ หลังจากตัดสินใจว่าเหตุการณ์มีนัยสำคัญก็จะนำหมายเลขของตัวตัดวงจรทั้งหมดที่

ได้รับจากกระบวนการอนุมานที่หนึ่งผ่านเข้ากระบวนการอนุมานที่สอง เพื่อตรวจสอบหมายเลขของตัวตัดวงจรในแต่ละระดับแรงดันกับกฎการจำแนกประเภทการจัดเรียงบัสในฐานความรู้ที่สอง ถ้าหมายเลขของตัวตัดวงจรในแต่ละระดับแรงดันเป็นไปตามกฎการจำแนกประเภทการจัดเรียงบัสจะตัดสินใจว่าในแต่ละระดับแรงดันมีการจัดเรียงบัสเหมือนกับส่วนตามของกฎ หลังจากนั้นจะนำข้อมูลของตัวตัดวงจรในแต่ละระดับแรงดันมาสร้างเมตริกซ์จำลองการจัดเรียงบัสและหาอุปกรณ์ทั้งหมดที่เป็นไปได้ในการจัดเรียงบัส ขั้นตอนสุดท้ายจะนำเมตริกซ์จำลองการจัดเรียงบัสและอุปกรณ์ทั้งหมดที่เป็นไปได้ในแต่ละระดับแรงดันมาผ่านกระบวนการอนุมานที่สาม เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการทำงานของตัวตัดวงจรกับกฎการจำแนกรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจร นอกจากนี้ในกระบวนการอนุมานที่สามนี้ได้มีการนำสัญญาณรีเลย์จากกระบวนการอนุมานที่หนึ่งมาประกอบพิจารณาเพื่อช่วยหาคำตอบอีกด้วย

รูปที่ 4.1 โครงสร้างระบบผู้เชี่ยวชาญเพื่อวิเคราะห์อุปกรณ์ผิดปกติ

4.2 การพัฒนาฐานความรู้

การพัฒนาฐานความรู้จะใช้วิธีการแทนค่าความรู้ในรูปของกฎ ความรู้ทั้งหมดได้มาจากส่วนจัดหาความรู้ ได้แก่ หนังสือ นิตยสารวิชาการ บทความวิชาการ งานวิจัยของท่านอื่น และประสบการณ์โดยตรงของผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น ฐานความรู้ที่สร้างขึ้นจะถูกแบ่งออกเป็นส่วนๆตามแขนงความรู้

การพัฒนาฐานความรู้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประกอบด้วย 3 แขนงความรู้ คือ ฐานความรู้ของอุปกรณ์ป้องกันในระบบส่ง ฐานความรู้ลักษณะการจัดเรียงบัสแต่ละประเภท และฐานความรู้การทำงานของตัวตัดวงจร โดยจะอธิบายในหัวข้อ 4.2.1, 4.2.2 และ 4.3.3 ตามลำดับ

4.2.1 ฐานความรู้ของอุปกรณ์ป้องกันในระบบส่ง

ฐานความรู้ที่หนึ่งจัดเก็บกลุ่มชื่ออุปกรณ์ป้องกันที่สำคัญในระบบส่งในรูปแบบของกฎจากตำแหน่งตัวอักษรที่ 11-14 ในชื่อของสัญญาณของอุปกรณ์ป้องกันที่สำคัญ โดยกำหนดให้ตัวอักษรที่ 11-14 ในชื่อของสัญญาณจะใช้เป็นเงื่อนไขในส่วนนำ และให้ชนิดของอุปกรณ์ป้องกันเป็นส่วนตาม

ตัวอักษรตำแหน่งที่ 11-14 ในชื่อของสัญญาณของอุปกรณ์ป้องกันที่สำคัญมีดังนี้ คือ

- รีเลย์ป้องกันบัส

ประกอบด้วยรีเลย์หมายเลข : 87B, 86B

- รีเลย์ป้องกันหม้อแปลง

ประกอบด้วยรีเลย์หมายเลข : 87K, 86K, 86A

- รีเลย์ป้องกันสายส่ง

ประกอบด้วยรีเลย์หมายเลข : 21P, 21BU, 94P, 94BU

- ตัวตัดวงจร

ปกติปิด หมายเลขอุปกรณ์ : 52b

ปกติเปิด หมายเลขอุปกรณ์ : 52a

- รีเลย์ตรวจสอบตัวตัดวงจรไม่ทำงาน

ประกอบด้วยรีเลย์ชื่อ : 86BF, 50BF

4.2.2 ฐานความรู้ลักษณะการจัดเรียงบัสแต่ละประเภท

ฐานความรู้ที่สื่องจัดเก็บกฎที่ใช้แบ่งแยกประเภทของการจัดเรียงบัส กฎที่สร้างขึ้นมีแนวคิดมาจากลักษณะเฉพาะของหมายเลขตัวตัดวงจรในการจัดเรียงบัสแต่ละประเภท โดยกำหนดให้กฎของการแบ่งแยกประเภทของการจัดเรียงบัสเป็นส่วนนำ และให้ประเภทของการจัดเรียงบัสเป็นส่วนตาม

กำหนดให้ p_i = หมายเลขบนส่วนบอกตำแหน่งของตัวตัดวงจรตัวที่ i

$$A = \{a_i \mid a_i = \text{floor}(p_i / 10)\}$$

$$B = \{b_i \mid b_i = \text{mod}(p_i, 10)\}$$

$$N = \{\text{จำนวนตัวตัดวงจรทั้งหมด}\}$$

กฎที่ใช้ในการแบ่งประเภทการจัดเรียงบัสมีรายละเอียดดังนี้

- การจัดเรียงแบบบัสหลักและบัสถ่ายโอน

กฎของการจัดเรียงบัสประเภทนี้มี 2 ข้อ ดังแสดงในสมการที่ 4.1 และ 4.2

$$\exists(b_i) > 3 \quad (4.1)$$

$$N \leq \max_i(10a_i + b_i) \quad (4.2)$$

- การจัดเรียงแบบบัสหลักคู่และบัสถ่ายโอน

กฎของการจัดเรียงบัสประเภทนี้มี 2 ข้อ ดังแสดงในสมการที่ 4.3 4.4 และ 4.5

$$\forall(b_i) \leq 2 \quad (4.3)$$

$$\forall(a_i) \neq 0 \quad (4.4)$$

$$N \leq \max_i(a_i) \quad (4.5)$$

- การจัดเรียงแบบบัสคู่เบรคเกอร์คู่

กฎของการจัดเรียงบัสประเภทนี้มี 2 ข้อ ดังแสดงในสมการที่ 4.6, 4.7 และ 4.8

$$\forall(b_i) \leq 2 \quad (4.6)$$

$$\forall(a_i) \neq 0 \quad (4.7)$$

$$N > \max_i(a_i) \quad (4.8)$$

- การจัดเรียงแบบบัสคู่เบรคเกอร์หนึ่งครั้ง

กฎของการจัดเรียงบัสประเภทนี้มี 2 ข้อ ดังแสดงในสมการที่ 4.9, 4.10 และ 4.11

$$\exists(b_i) = 3 \quad (4.9)$$

$$\forall(a_i) \neq 0 \quad (4.10)$$

$$N > \max_i(a_i) \quad 4.11$$

4.2.3 ฐานความรู้การทำงานของตัวตัดวงจร

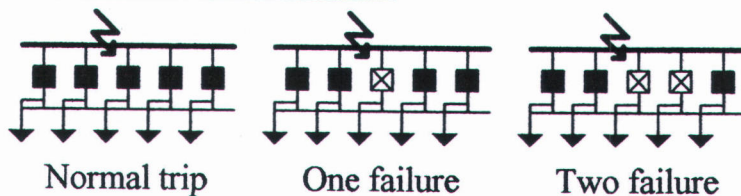
ฐานความรู้ที่สามจัดเก็บรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรสำหรับการจัดเรียงบัสทั้ง 4 ประเภทในรูปแบบของกฎ เมื่อเกิดความผิดปกติบนบัส สายส่ง หม้อแปลง หรือเจ้าหน้าที่สั่งตัวตัดวงจรให้ทำงาน โดยกำหนดให้กฎการทำงานของตัวตัดวงจรเป็นส่วนนำ และให้คำตอบของการทำงานของตัวตัดวงจรเป็นส่วนตาม

รูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนบัสแสดงในรูปที่ 4.2 และรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนสายส่งและหม้อแปลงแสดงในรูปที่ 4.3 ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะพิจารณารูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรที่มีตัวตัดวงจรไม่ทำงานไม่เกินสองตัวพร้อมกันเมื่อเกิดความผิดปกติ เนื่องจากมีโอกาสที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงานพร้อมกันเกินกว่าสองตัวต่ำมาก

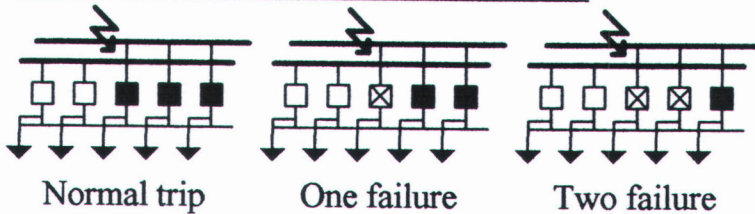
สำหรับหม้อแปลงที่ใช้ในระบบส่งกำลังไฟฟ้าแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ หม้อแปลงจ่ายโหลด (Loading transformer) และหม้อแปลงระหว่างบัส (Tie transformer) โดยหม้อแปลงจ่ายโหลดทำหน้าที่แปลงระดับแรงดันลงเพื่อใช้ในการซื้อขายไฟฟ้าหรือนำไฟฟ้ามาใช้ภายในสถานีไฟฟ้า หม้อแปลงประเภทนี้จะพบการทำงานของตัวตัดวงจรในระดับแรงดันเดียว และหม้อแปลงระหว่างบัสทำหน้าที่แปลงระดับแรงดันเพื่อส่งกำลังไฟฟ้าระหว่างบัสภายในสถานี หม้อแปลงประเภทนี้จะพบการทำงานของตัวตัดวงจรในสองระดับแรงดัน

รูปแบบการทำงานที่มีตัวตัดวงจรทำงานเพียงตัวเดียว ส่วนใหญ่จะมีสาเหตุมาจากการสั่งให้ตัวตัดวงจรกลับมาทำงานเพื่อเชื่อมต่ออุปกรณ์เข้าระบบ ดังแสดงในรูปที่ 4.4 และการสั่งปลดตัวตัดวงจรออกกระบบโดยเจ้าหน้าที่เพื่อทดสอบหรือซ่อมบำรุงซ่อมแซมอุปกรณ์ ดังแสดงในรูปที่ 4.5

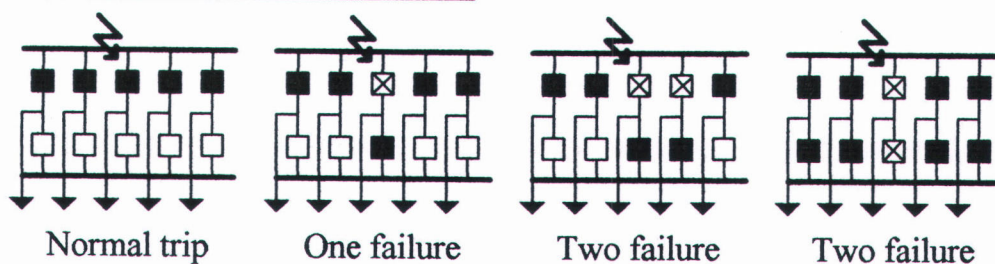
Main and transfer bus

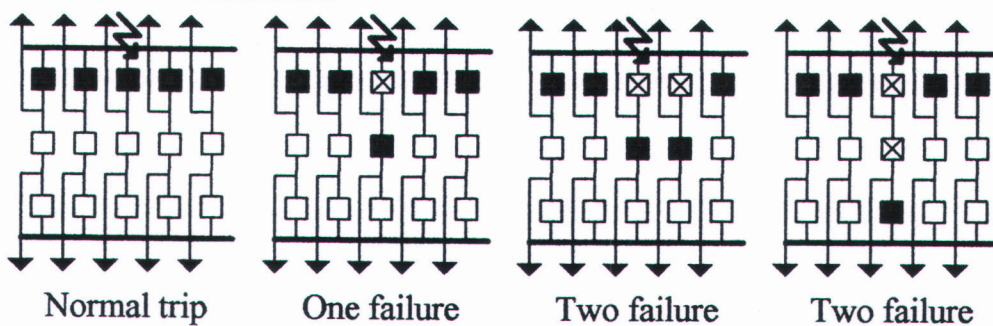
Double main bus and transfer bus

Double bus double breaker

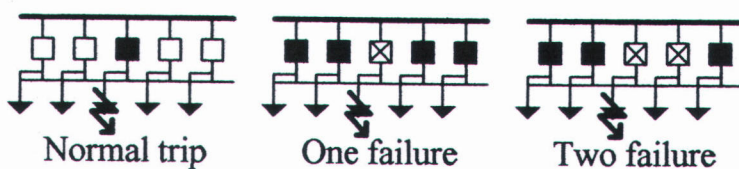
Breaker and a half

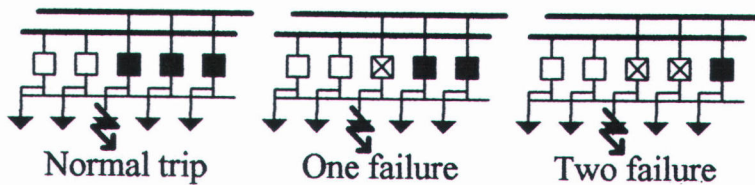
■ Breaker tripped   □ Breaker on   ☒ Breaker failure

รูปที่ 4.2 การตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนบัส

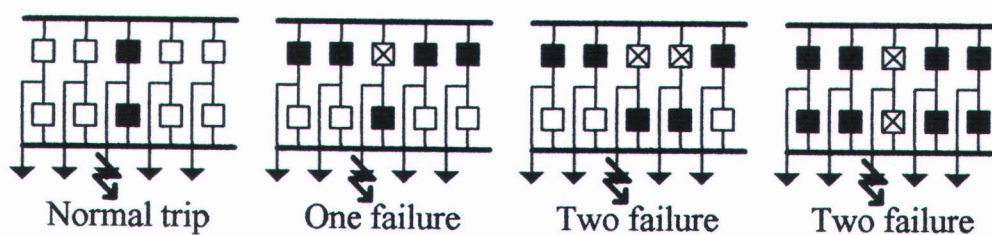
Main and Transfer bus

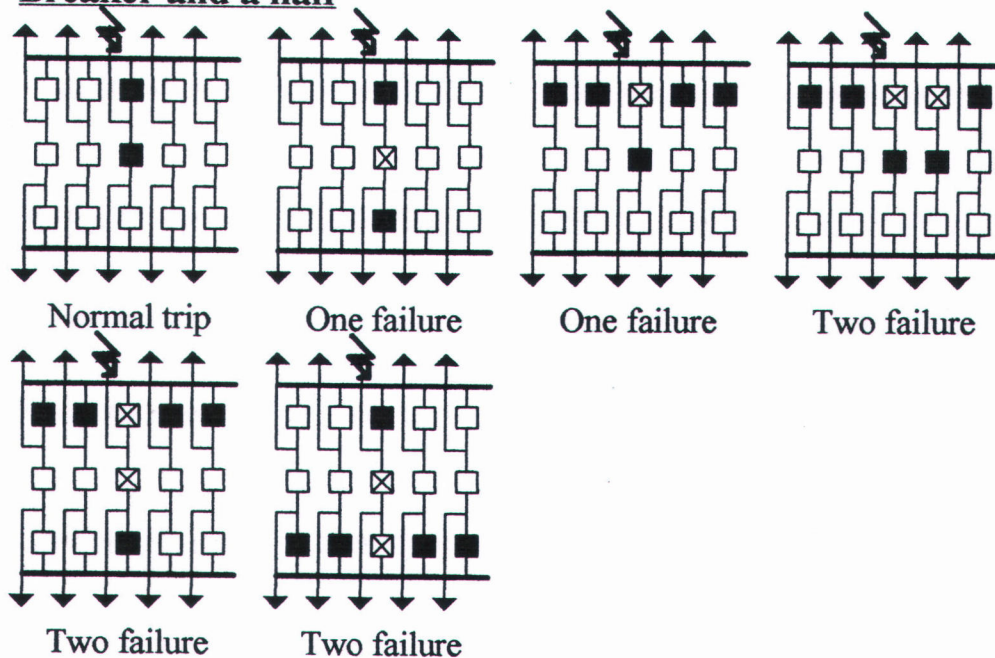
Double main bus and transfer bus

Double bus double breakers

Breaker and a half

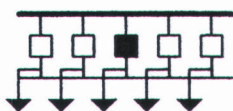

■ Breaker tripped   □ Breaker on   ⊠ Breaker failure

รูปที่ 4.3 การตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนสายส่งและหม้อแปลง

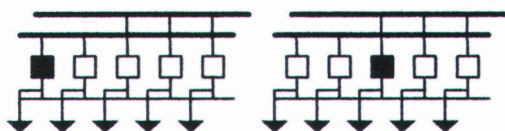

Main and transfer bus

Manual reclose

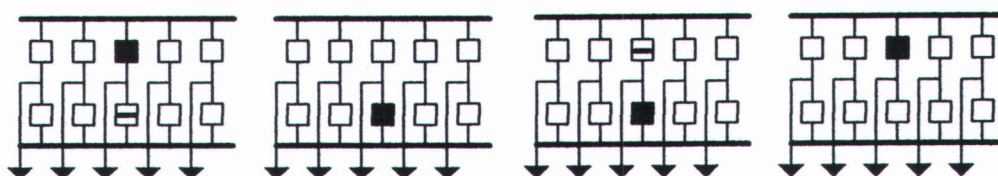
Double main bus and transfer bus

Manual reclose

Manual reclose

Double bus double breaker

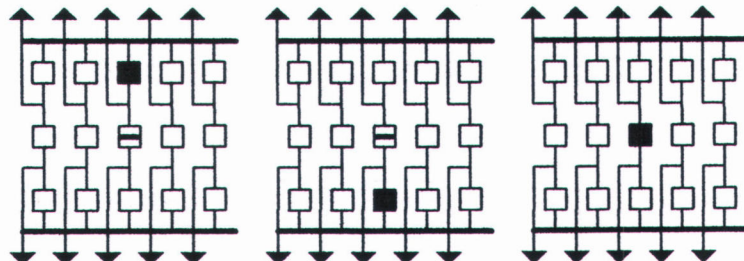
Manual reclose

Manual reclose

Manual reclose

Manual reclose

Breaker and a half

Manual reclose

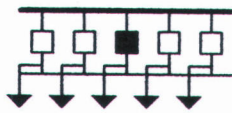
Manual reclose

Manual reclose

■ Breaker reclose   □ Breaker on   ☐ Breaker off

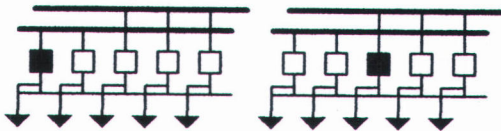
รูปที่ 4.4 การสั่งให้ตัวตัดวงจรกลับมาทำงานโดยเจ้าหน้าที่

Main and transfer bus

Manual trip

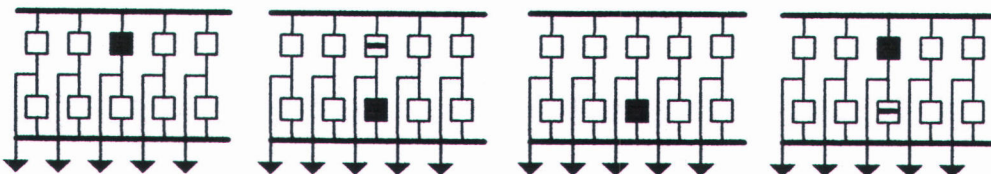
Double main bus and transfer bus

Manual trip

Manual trip

Double bus double breaker

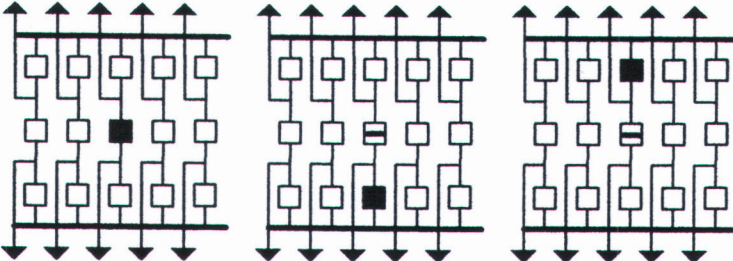
Manual trip

Manual trip

Manual trip

Manual trip

Breaker and a half

Manual trip

Manual trip

Manual trip

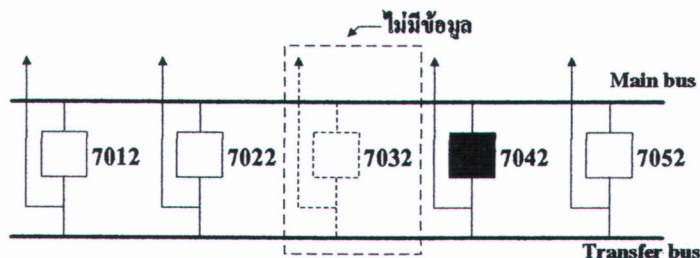
■ Breaker tripped   □ Breaker on   ☐ Breaker off

รูปที่ 4.5 การสั่งปลดตัวตัดวงจรระบบโดยเจ้าหน้าที่

จากรูปที่ 4.2 – 4.5 แสดงถึงรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรบนการจัดเรียงบัสทั้ง 4 ประเภท เมื่อเกิดความผิดปกติบนอุปกรณ์ในระบบส่ง หรือเจ้าหน้าที่จากศูนย์ควบคุมทำการสับตัวตัดวงจรเข้าและออก เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์รูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรในรูปแบบของกฎ จึงได้นำเสนอวิธีการจำลองรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรให้อยู่ในรูปแบบของเมตริกซ์สามมิติ (x-y-z) โดยให้แกน x แทนตำแหน่งแถวของตัวตัดวงจรบนเมตริกซ์ แกน y แทนตำแหน่งคอลัมน์ของตัวตัดวงจรบนเมตริกซ์ และแกน z แทนข้อมูลของตัวตัดวงจรในตำแหน่งแถวที่ x คอลัมน์ที่ y สำหรับในแกน z นี้จะแบ่งชั้นออกเป็น 5 ชั้น คือ ค่าสถานะของตัวตัดวงจร ค่าสถานะของรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงาน เวลาที่ตัวตัดวงจรเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงสถานะ เวลาที่รีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงานเริ่มทำงาน และรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจร ตามลำดับ

สถานะของตัวตัดวงจรและรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงาน ในแต่ละตำแหน่งบนการจัดเรียงบัสจะถูกแทนค่าด้วยตัวเลข 0, 1 และ 100 โดยตัวอย่างของการแทนค่าสถานะของตัวตัดวงจรแสดงในรูปที่ 4.6

- หมายเลข 0 แทนสถานะของตัวตัดวงจรที่ไม่ถูกสั่งปลด
- หมายเลข 1 แทนสถานะของตัวตัดวงจรที่ถูกสั่งปลด
- หมายเลข 100 แทนกรณีที่ไม่มีความข้อมูลของตัวตัดวงจร

(ก)

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 100 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

(ข)

รูปที่ 4.6 ตัวอย่างการจำลองรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรในรูปแบบเมตริกซ์

(ก) รูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจร

(ข) เมตริกซ์ที่จำลองการทำงานของตัวตัดวงจร

จากรูปที่ 4.6 จะพบว่าอุปกรณ์ในเบย์ที่ 3 ไม่มีข้อมูล ดังนั้นจึงแทนค่าสถานะของตัวตัดวงจรในเมตริกซ์ด้วย 100 สำหรับรายละเอียดทั้งหมดของวิธีการจำลองรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรให้อยู่ในรูปของเมตริกซ์ จะอธิบายไว้ในหัวข้อที่ 4.3.2

การวิเคราะห์รูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรบนการจัดเรียงบัสทั้งสี่ประเภท สามารถจำแนกรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรออกได้เป็น 6 รูปแบบ ตามสาเหตุของการทำงานของตัวตัดวงจร ดังนี้

1. รูปแบบการทำงานที่ตัวตัดวงจรทุกตัวทำงานตามปกติ
2. รูปแบบการทำงานที่มีตัวตัดวงจรตัวติดกับบัสหลักไม่ทำงาน 1 ตัว
3. รูปแบบการทำงานที่มีตัวตัดวงจรตัวไม่ติดกับบัสหลักไม่ทำงาน 1 ตัว
4. รูปแบบการทำงานที่มีตัวตัดวงจรตัวติดกับบัสหลักและตัวไม่ติดกับบัสหลักไม่ทำงานพร้อมกัน 2 ตัว
5. รูปแบบการทำงานที่มีตัวตัดวงจรตัวติดกับบัสหลักไม่ทำงาน 1 ตัว และตัวตัดวงจรของชุดที่ต้องทำงานแทนไม่ทำงาน 1 ตัว
6. รูปแบบการทำงานที่มีตัวตัดวงจรตัวไม่ติดกับบัสหลักไม่ทำงาน 1 ตัว และตัวตัดวงจรของชุดที่ต้องทำงานแทนไม่ทำงาน 1 ตัว

วิธีการจำแนกรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรทั้ง 6 แบบ จะถูกนำมาสร้างเป็นกฎด้วยวิธีการคำนวณตัวเลขบนเมตริกซ์ที่จำลอง โดยกฎการทำงานของตัวตัดวงจรในการจัดเรียงบัสประเภทต่างๆ มีดังนี้

กำหนดให้ CB_{ij} = ค่าของตัวตัดวงจรบนเมตริกซ์จำลองในแถวที่ i และคอลัมน์ที่ j

BF_{ij} = ค่าของรีเลย์ตรวจจับบนเมตริกซ์จำลองในแถวที่ i และคอลัมน์ที่ j

bay = เบย์ที่มีอุปกรณ์

B_k = บัสบาร์ที่ k

L_{ij} = สายส่งหรือหม้อแปลงในแถวที่ i และติดบัส j

N = จำนวนเบย์ที่มีอุปกรณ์เมตริกซ์

- การจัดเรียงแบบบัสนหลักและบัสดำยโอน

การจัดเรียงบัสนประเภทนี้ประกอบด้วยบัสนหลักหนึ่งบัสน และมีวงจรสายส่งหรือหม้อแปลงหนึ่งแถว ในแต่ละวงจรจะมีตัวตัดวงจรป้องกันเพียงหนึ่งตัว ซึ่งกฎการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนบัสนบาร์ และกฎการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนสายส่งหรือหม้อแปลงประกอบด้วยรูปแบบการตัดวงจรที่ 1, 2, และ 5 ดังแสดงในตารางที่ 4.1 สำหรับการจัดเรียงบัสนประเภทนี้มีแถวของตัวตัดวงจรเพียงแถวเดียวจึงไม่มีรูปแบบที่ 3, 4 และ 6

ตารางที่ 4.1 กฎการทำงานของตัวตัดวงจรในการจัดเรียงบัสนแบบบัสนหลักและบัสดำยโอน

รูปแบบ	กฎการทำงานของตัวตัดวงจร
1	กรณีการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนบัสนบาร์ B_i $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}}(CB_{1i}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}}(CB_{1i}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}}(BF_{1i}), 100) = 0$ กรณีการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนสายส่งหรือหม้อแปลง L_{1X} โดยที่ X คือคอลัมน์หรือเบย์ที่พิจารณาอยู่ $CB_{1X} \neq 0 \text{ และ } BF_{1X} \neq 1$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(CB_{1i}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(BF_{1i}), 100) = 0$
2	โดยที่ X แทนคอลัมน์ที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงาน $CB_{1X} \neq 1 \text{ และ } BF_{1X} \neq 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(CB_{1i}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(CB_{1i}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(BF_{1i}), 100) = 0$
5	โดยที่ X และ Y แทนคอลัมน์ที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงาน $CB_{1X} \neq 1 \text{ และ } BF_{1X} \neq 0$ และ $CB_{1Y} \neq 1 \text{ และ } BF_{1Y} \neq 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y}(CB_{1i}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y}(CB_{1i}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y}(BF_{1i}), 100) = 0$

จากตารางที่ 4.1 พบว่ารูปแบบที่ 1 จะมีรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกัน และรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกันสายส่งหรือหม้อแปลงแตกต่างกัน

รูปแบบที่ 2 และ 5 จะมีรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกัน และรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกันสายส่งหรือหม้อแปลงเหมือนกัน แต่ลำดับในการทำงานของตัวตัดวงจรกับรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงานแตกต่างกัน ถ้าตัวตัดวงจรที่ติดบัสทำงานก่อนรีเลย์ตรวจจับ แสดงว่าเป็นการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกัน แต่ถ้าวัดตัวตัดวงจรที่ติดบัสทำงานทีหลังรีเลย์ตรวจจับ แสดงว่าเป็นการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกันสายส่งหรือหม้อแปลง

- การจัดเรียงแบบบัสหลักคู่และบัสถ่ายโอน

การจัดเรียงบัสประเภทนี้ประกอบด้วยบัสหลักสองบัส โดยแต่ละบัสหลักจะมีวงจรสายส่งหรือหม้อแปลงหนึ่งแถว และในแต่ละวงจรจะมีตัวตัดวงจรป้องกันเพียงหนึ่งตัว กฎการทำงานของตัวตัดวงจรบนการจัดเรียงบัสประเภทนี้จะคล้ายคลึงกับการจัดเรียงบัสแบบบัสหลักและบัสถ่ายโอน แต่มีการเพิ่มบัสเข้าไปอีกหนึ่งชุด ซึ่งกฎการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกัน และกฎการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกันสายส่งหรือหม้อแปลงประกอบด้วยรูปแบบการตัดวงจรที่ 1, 2, และ 5 ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 กฎการทำงานของตัวตัดวงจรในการจัดเรียงบัสแบบบัสหลักคู่และบัสถ่ายโอน

รูปแบบ	กฎการทำงานของตัวตัดวงจร
1	กรณีการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกันบัสบาร์ B_k โดยที่ k คือลำดับของบัสหลัก $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}}(CB_{ki}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}}(CB_{ki}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}}(BF_{ki}), 100) = 0$ กรณีการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกันสายส่งหรือหม้อแปลง L_{kx} โดยที่ x คือคอลัมน์หรือเบย์ที่พิจารณาอยู่ $CB_{kx} \neq 0 \text{ และ } BF_{kx} \neq 1$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq x}(CB_{ki}), 100) = 0$

	และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{ki}), 100) = 0$
2	โดยที่ X แทนคอลัมน์ที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงาน $CB_{kx} \neq 1$ และ $BF_{kx} \neq 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{ki}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{ki}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{ki}), 100) = 0$
5	โดยที่ X และ Y แทนคอลัมน์ที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงาน $CB_{kx} \neq 1$ และ $BF_{kx} \neq 0$ และ $CB_{ky} \neq 1$ และ $BF_{ky} \neq 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{ki}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{ki}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (BF_{ki}), 100) = 0$

จากตารางที่ 4.2 พบว่ารูปแบบที่ 1 จะมีรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกัน และรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกันสายส่งหรือหม้อแปลงแตกต่างกัน

รูปแบบที่ 2 และ 5 จะมีรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกัน และรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกันสายส่งหรือหม้อแปลงเหมือนกัน เช่นเดียวกับการจัดเรียงบัสแบบบัสหลักและบัสถ่ายโอน

- การจัดเรียงแบบบัสคู่เบรคเกอร์คู่

การจัดเรียงบัสประเภทนี้ประกอบด้วยบัสหลักสองบัส และมีวงจรสายส่งหรือหม้อแปลงหนึ่งแถว โดยแต่ละวงจรจะมีตัวตัดวงจรป้องกันสองตัว ซึ่งกฎการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกัน และกฎการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกันสายส่งหรือหม้อแปลงประกอบด้วยรูปแบบการตัดวงจรที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 ดังแสดงในตารางที่ 4.3 สำหรับการจัดเรียงบัสประเภทนี้มีแถวของตัวตัดวงจรสองตัวต่อหนึ่งวงจรจึงทำให้มีรูปแบบการทำงานครบทั้ง 6 รูปแบบ

ตารางที่ 4.3 กฎการทำงานของตัวตัดวงจรในการจัดเรียงบัสแบบบัสคู่เบรคเกอร์คู่

รูปแบบ	กฎการทำงานของตัวตัดวงจร
1	กรณีการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนบัสบาร์ B_k โดยถ้า $k = 1$ ให้ $m = 1, n = 2$ หรือถ้า $k = 2$ ให้ $m = 2, n = 1$ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}}(CB_{mi}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}}(CB_{mi}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}}(BF_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}}(CB_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}}(BF_{ni}), 100) = 0$ กรณีการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนสายส่งหรือหม้อแปลง L_{mX} โดยที่ X คือคอลัมน์หรือเบย์ที่พิจารณาอยู่ $CB_{mX} \neq 0$ และ $BF_{mX} \neq 1$ และ $CB_{nX} \neq 0$ และ $BF_{nX} \neq 1$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(CB_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(BF_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(CB_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(BF_{ni}), 100) = 0$
2	โดยที่ X แทนคอลัมน์ที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงาน $CB_{mX} \neq 1$ และ $BF_{mX} \neq 0$ และ $CB_{nX} \neq 0$ และ $BF_{nX} \neq 1$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(CB_{mi}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(CB_{mi}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(BF_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(CB_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(BF_{ni}), 100) = 0$
3	โดยที่ X แทนคอลัมน์ที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงาน $CB_{mX} \neq 0$ และ $BF_{mX} \neq 1$ และ $CB_{nX} \neq 1$ และ $BF_{nX} \neq 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(CB_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X}(BF_{mi}), 100) = 0$

	และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{ni}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{ni}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{ni}), 100) = 0$
4	โดยที่ X แทนคอลัมน์ที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงาน $CB_{mX} \neq 1$ และ $BF_{mX} \neq 0$ และ $CB_{nX} \neq 1$ และ $BF_{nX} \neq 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{mi}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{mi}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{ni}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{ni}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{ni}), 100) = 0$
5	โดยที่ X และ Y แทนคอลัมน์ที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงาน $CB_{mX} \neq 1$ และ $BF_{mX} \neq 0$ และ $CB_{nX} \neq 0$ และ $BF_{nX} \neq 1$ และ $CB_{mY} \neq 1$ และ $BF_{mY} \neq 0$ และ $CB_{nY} \neq 0$ และ $BF_{nY} \neq 1$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{mi}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{mi}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (BF_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (BF_{ni}), 100) = 0$
6	โดยที่ X และ Y แทนคอลัมน์ที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงาน $CB_{mX} \neq 0$ และ $BF_{mX} \neq 1$ และ $CB_{nX} \neq 1$ และ $BF_{nX} \neq 0$ และ $CB_{mY} \neq 0$ และ $BF_{mY} \neq 1$ และ $CB_{nY} \neq 1$ และ $BF_{nY} \neq 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (BF_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{ni}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{ni}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (BF_{ni}), 100) = 0$

จากตารางที่ 4.3 พบว่ารูปแบบที่ 1 จะมีรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนบัส และรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนสายส่งหรือหม้อแปลงแตกต่างกัน

ตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักที่หนึ่งไม่ทำงาน คือ รูปแบบที่ 2 และ 5 จะมีรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนบัส และรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนสายส่งหรือหม้อแปลงเหมือนกัน แต่ลำดับในการทำงานของตัวตัดวงจรกับรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงานแตกต่างกัน ถ้าตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักที่หนึ่งทำงานก่อนรีเลย์ตรวจจับ แสดงว่าเป็นการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนบัส แต่ถ้าตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักที่หนึ่งทำงานทีหลังรีเลย์ตรวจจับ แสดงว่าเป็นการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนสายส่งหรือหม้อแปลง

ตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักที่สองไม่ทำงาน คือ รูปแบบที่ 3 และ 6 จะมีรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนบัส และรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนสายส่งหรือหม้อแปลงเหมือนกัน แต่ลำดับในการทำงานของตัวตัดวงจรกับรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงานแตกต่างกัน ถ้าตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักที่สองทำงานก่อนรีเลย์ตรวจจับ แสดงว่าเป็นการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนบัส แต่ถ้าตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักที่สองทำงานทีหลังรีเลย์ตรวจจับ แสดงว่าเป็นการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนสายส่งหรือหม้อแปลง

ตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักที่หนึ่งและสองไม่ทำงาน คือ รูปแบบที่ 4 จะมีรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนบัส และรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนสายส่งหรือหม้อแปลงเหมือนกัน แต่ลำดับในการทำงานของตัวตัดวงจรกับรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงานแตกต่างกัน ถ้าตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักที่หนึ่งหรือสองทำงานก่อนรีเลย์ตรวจจับ แสดงว่าเป็นการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนบัส แต่ถ้าตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักที่หนึ่งหรือสองทำงานทีหลังรีเลย์ตรวจจับ แสดงว่าเป็นการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนสายส่งหรือหม้อแปลง

- การจัดเรียงแบบบัสคู่เบรคเกอร์หนึ่งครั้ง

การจัดเรียงบัสประเภทนี้ประกอบด้วยบัสหลักสองบัส และมีวงจรสายส่งหรือหม้อแปลงสองแถว โดยแต่ละวงจรจะมีตัวตัดวงจรป้องกันสองตัว ซึ่งกฎการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมบนบัสประกอบด้วยรูปแบบการตัดวงจรที่ 1, 2, 4 และ 5

สำหรับกฎการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนสายส่งหรือหม้อแปลง ประกอบด้วยรูปแบบการตัดวงจรที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 ดังแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 กฎการทำงานของตัวตัดวงจรในการจัดเรียงบัสแบบบัสคู่เบรกเกอร์หนึ่งครั้ง

รูปแบบ	กฎการทำงานของตัวตัดวงจร
1	กรณีการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนบัสบาร์ B_k โดยถ้า $k = 1$ ให้ $m = 1, n = 2, o = 3$ หรือถ้า $k = 2$ ให้ $m = 3, n = 2, o = 1$ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}} (CB_{mi}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}} (CB_{mi}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}} (BF_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}} (CB_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}} (BF_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}} (CB_{oi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}} (BF_{oi}), 100) = 0$ กรณีการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนสายส่งหรือหม้อแปลง L_{mX} โดยที่ X คือคอลัมน์หรือเบย์ที่พิจารณาอยู่ $CB_{mX} \neq 0$ และ $BF_{mX} \neq 1$ และ $CB_{nX} \neq 0$ และ $BF_{nX} \neq 1$ และ $CB_{oX} \neq 1$ และ $BF_{oX} \neq 1$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{oi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{oi}), 100) = 0$
2	โดยที่ X แทนคอลัมน์ที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงาน $CB_{mX} \neq 1$ และ $BF_{mX} \neq 0$ และ $CB_{nX} \neq 0$ และ $BF_{nX} \neq 1$ และ $CB_{oX} \neq 1$ และ $BF_{oX} \neq 1$

	และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{mi}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{mi}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{oi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{oi}), 100) = 0$
3	โดยที่ X แทนคอลัมน์ที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงาน $CB_{mX} \neq 0$ และ $BF_{mX} \neq 1$ และ $CB_{nX} \neq 1$ และ $BF_{nX} \neq 0$ และ $CB_{oX} \neq 0$ และ $BF_{oX} \neq 1$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{oi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{oi}), 100) = 0$
4	โดยที่ X แทนคอลัมน์ที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงาน $CB_{mX} \neq 1$ และ $BF_{mX} \neq 0$ และ $CB_{nX} \neq 1$ และ $BF_{nX} \neq 0$ และ $CB_{oX} \neq 0$ และ $BF_{oX} \neq 1$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{mi}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{mi}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (CB_{oi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X} (BF_{oi}), 100) = 0$
5	โดยที่ X และ Y แทนคอลัมน์ที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงาน

	$CB_{mX} \neq 1$ และ $BF_{mX} \neq 0$ และ $CB_{nX} \neq 0$ และ $BF_{nX} \neq 1$ และ $CB_{oX} \neq 1$ และ $BF_{oX} \neq 1$ และ $CB_{mY} \neq 1$ และ $BF_{mY} \neq 0$ และ $CB_{nY} \neq 0$ และ $BF_{nY} \neq 1$ และ $CB_{oY} \neq 1$ และ $BF_{oY} \neq 1$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{mi}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{mi}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (BF_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (BF_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{oi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (BF_{oi}), 100) = 0$
6	โดยที่ X แทนคอลัมน์ที่ตัวตัดวงจรไม่ทำงาน $CB_{mX} \neq 0$ และ $BF_{mX} \neq 1$ และ $CB_{nX} \neq 1$ และ $BF_{nX} \neq 0$ และ $CB_{oX} \neq 1$ และ $BF_{oX} \neq 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (BF_{mi}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (BF_{ni}), 100) = 0$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{oi}), 100) + (\text{floor}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (CB_{oi}) / 100)) = N$ และ $\text{mod}(\sum_{i=\text{bay}, i \neq X,Y} (BF_{oi}), 100) = 0$

จากตารางที่ 4.4 พบว่ารูปแบบที่ 1 จะมีรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกัน และรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกันสายส่งหรือหม้อแปลงแตกต่างกัน

ตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักไม่ทำงาน คือ รูปแบบที่ 2 และ 5 จะมีรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกัน และรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติพร้อมกันสายส่งหรือหม้อแปลงเหมือนกัน แต่ลำดับในการทำงานของตัวตัดวงจรกับรีเลย์ตรวจจับ

ตัวตัดวงจรไม่ทำงานแตกต่างกัน ถ้าตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักที่หนึ่งทำงานก่อนรีเลย์ตรวจจับ แสดงว่าเป็นการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนบัส แต่ถ้าตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักที่หนึ่งทำงานที่หลังรีเลย์ตรวจจับ แสดงว่าเป็นการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนสายส่งหรือหม้อแปลง

ตัวตัดวงจรที่ไม่ติดบัสหลักไม่ทำงาน คือ รูปแบบที่ 3 และ 6 จะมีเฉพาะรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนสายส่งหรือหม้อแปลงเท่านั้น เพราะว่าไม่มีตัวตัดวงจรที่ติดบัสไม่ทำงาน ส่งผลให้ไม่มีการปลดตัวตัดวงจรทุกตัวที่ติดบัส จึงไม่มีรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนบัส

ตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักและไม่ติดบัสหลักไม่ทำงาน คือ รูปแบบที่ 4 จะมีรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนบัส และรูปแบบของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนสายส่งหรือหม้อแปลงเหมือนกัน แต่ลำดับในการทำงานของตัวตัดวงจรกับรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงานแตกต่างกัน ถ้าตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักที่หนึ่งหรือสองทำงานก่อนรีเลย์ตรวจจับ แสดงว่าเป็นการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนบัส แต่ถ้าตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักที่หนึ่งหรือสองทำงานที่หลังรีเลย์ตรวจจับ แสดงว่าเป็นการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนสายส่งหรือหม้อแปลง

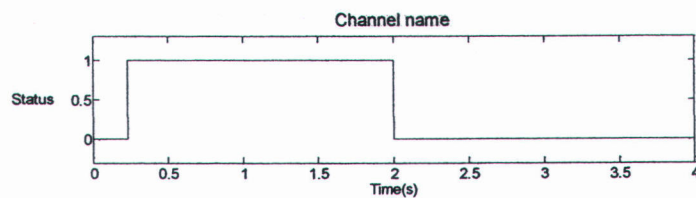
4.3 กระบวนการอนุมานความรู้

กระบวนการอนุมานความรู้นี้จะใช้วิธีการอนุมานไปข้างหน้า และใช้วิธีการให้เหตุผลในระบบกระดานดำเป็นโครงสร้างของกระบวนการอนุมาน และแหล่งความรู้แต่ละแหล่งจะเรียกใช้ด้วยวิธีการให้เหตุผลในระบบโปรดักชัน

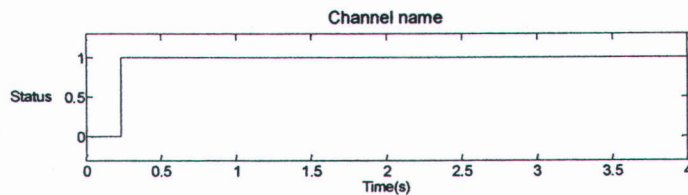
กระบวนการอนุมานความรู้สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ช่วง คือ กระบวนการอนุมานที่หนึ่ง กระบวนการอนุมานที่สอง และกระบวนการอนุมานที่สาม โดยจะอธิบายในหัวข้อ 4.3.1, 4.3.2 และ 4.3.3 ตามลำดับ

4.3.1 กระบวนการอนุมานที่หนึ่ง

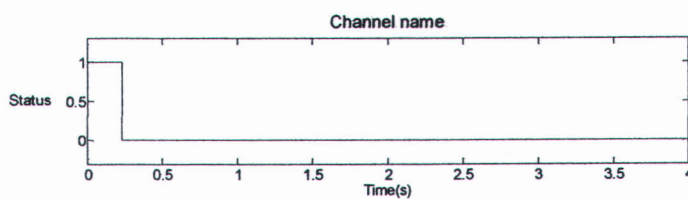
กระบวนการอนุมานที่หนึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงสถานะการทำงานของรีเลย์ป้องกันที่สำคัญและตัวตัดวงจรในฐานความรู้ที่หนึ่ง โดยเริ่มต้นจากการนำชื่อสัญญาณดิจิทัลทุกช่องมาเปรียบเทียบกับส่วนเงื่อนไขของกฎในฐานความรู้ที่หนึ่ง ถ้ามีชื่อของช่องสัญญาณดิจิทัลใดเป็นไปตามกฎที่กำหนด ก็จะนำข้อมูลของช่องสัญญาณดิจิทัลนั้นมาหารูปแบบการทำงาน ดังแสดงในรูปที่ 4.7

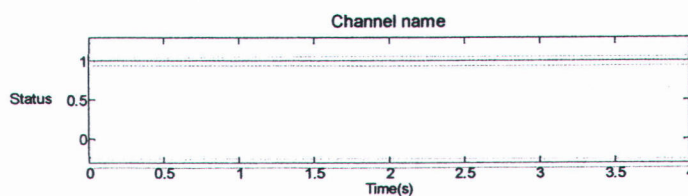
(ก)

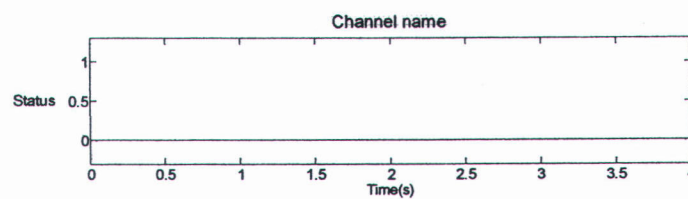
(ข)

(ค)

(ง)

(จ)

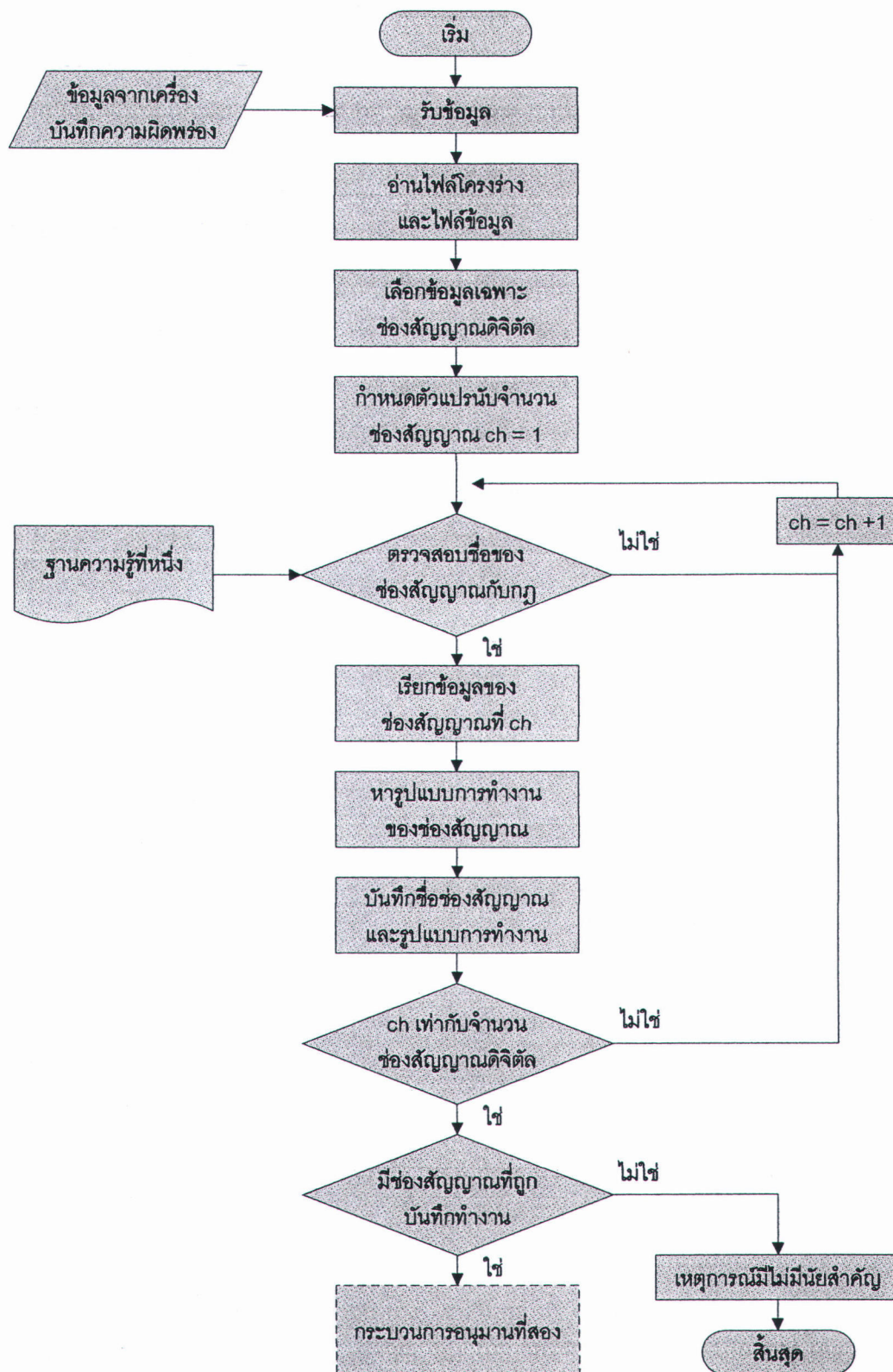
รูปที่ 4.7 รูปแบบการทำงานของช่องสัญญาณ

- (ก) รูปแบบที่ 1 อุปกรณ์ป้องกันมีการทำงาน และมีการสับกลับ
- (ข) รูปแบบที่ 2 อุปกรณ์ป้องกันมีการทำงาน แต่ไม่มีการสับกลับ
- (ค) รูปแบบที่ 3 อุปกรณ์ป้องกันถูกสับกลับ
- (ง) รูปแบบที่ 4 อุปกรณ์ป้องกันมีการทำงานมาก่อนการบันทึก
- (จ) รูปแบบที่ 5 อุปกรณ์ป้องกันไม่ทำงาน

ถ้าตรวจสอบทุกช่องสัญญาณแล้วพบว่ามียุปกรณ์ป้องกันที่สำคัญทำงานก็จะนำข้อมูลอุปกรณ์ป้องกันไปใช้ในกระบวนการอนุมานที่สอง ขั้นตอนของกระบวนการอนุมานที่หนึ่งแสดงในรูปที่ 4.8

จากรูปที่ 4.8 กระบวนการอนุมานที่หนึ่งเริ่มด้วยการอ่านไฟล์โครงร่างและไฟล์ข้อมูลของเหตุการณ์ที่ถูกบันทึกจากเครื่องบันทึกความผิดปกติแบบดิจิทัล เพื่อทำการคัดเลือกเฉพาะช่องสัญญาณดิจิทัลและตรวจสอบชื่อในแต่ละช่องสัญญาณกับส่วนเงื่อนไขในฐานความรู้ที่หนึ่ง ถ้าชื่อช่องสัญญาณไม่เป็นไปตามส่วนเงื่อนไข ก็จะเรียกช่องสัญญาณถัดไปมาตรวจสอบ แต่ถ้าชื่อช่องสัญญาณเป็นไปตามส่วนเงื่อนไข ก็จะเรียกข้อมูลของช่องสัญญาณมาทำการวิเคราะห์เพื่อหารูปแบบการทำงานและเวลาที่ช่องสัญญาณเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง หลังจากนั้นเป็นขั้นตอนบันทึกชื่อและรูปแบบการทำงานของช่องสัญญาณ โดยที่จะทำการตรวจสอบจนกระทั่งช่องสัญญาณสุดท้าย ถ้าช่องสัญญาณอุปกรณ์ป้องกันที่บันทึกมีรูปแบบการทำงานที่ 1, 2, หรือ 3 จะนำข้อมูลอุปกรณ์ป้องกันที่บันทึกมาทั้งหมดไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อในกระบวนการอนุมานที่สอง แต่ถ้าไม่มีรูปแบบการทำงานดังกล่าว ก็จะสิ้นสุดกระบวนการวิเคราะห์

รูปที่ 4.8 แผนภาพกระบวนการอนุมานที่หนึ่ง

4.3.2 กระบวนการอนุมานที่สอง

กระบวนการอนุมานที่สองมีหน้าที่จำแนกประเภทของการจัดเรียงบัลในสถานีไฟฟ้า โดยเริ่มต้นจากรับข้อมูลอุปกรณ์ป้องกันที่ถูกบันทึกในกระบวนการอนุมานที่หนึ่งมาป้อนเข้ากระบวนการอนุมานที่สอง เพื่อนำหมายเลขตัวตัดวงจรทุกตัวมาเปรียบเทียบกับส่วนเงื่อนไขของกฎในฐานความรู้ที่สอง หากพบว่าหมายเลขของตัวตัดวงจรของระดับแรงดันใดเป็นไปตามส่วนเงื่อนไขของกฎ จะตัดสินใจว่าในระดับแรงดันนั้นมีการจัดเรียงบัลเป็นแบบส่วนของกฎ หลังจากที่เราทราบประเภทของการจัดเรียงบัลในแต่ละระดับแรงดัน ก็จะนำข้อมูลหมายเลขของตัวตัดวงจรและรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงานทุกตัวในแต่ละระดับแรงดันมาสร้างเมตริกซ์จำลองการจัดเรียงบัล อย่างไรก็ตามถ้าพบว่าหมายเลขของตัวตัดวงจรของระดับแรงดันใดเป็นไปตามส่วนเงื่อนไขของกฎใดในฐานความรู้ ก็จะทำอนุมานหมายเลขของตัวตัดวงจรในระดับแรงดันถัดไปจนครบทุกระดับแรงดัน

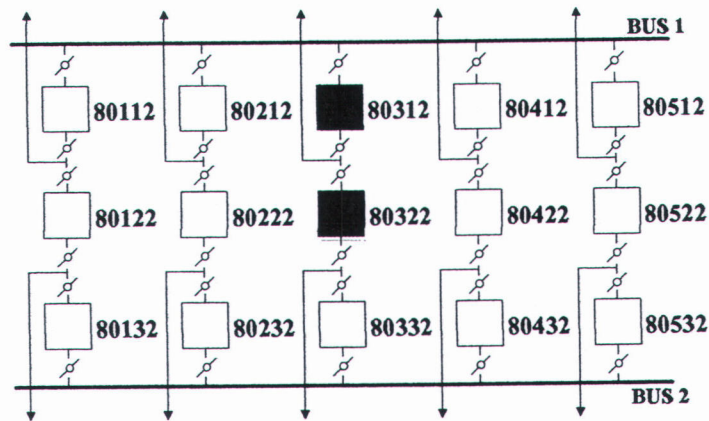
เมตริกซ์จำลองที่สร้างขึ้นเป็นเมตริกซ์สามมิติ (x-y-z) โดยให้แกน x แทนตำแหน่งแถวของตัวตัดวงจรบนเมตริกซ์ แกน y แทนตำแหน่งคอลัมน์ของตัวตัดวงจรบนเมตริกซ์ และแกน z แทนข้อมูลของตัวตัดวงจรในตำแหน่งแถวที่ x คอลัมน์ที่ y ซึ่งในแกน z นี้จะแบ่งชั้นออกเป็น 5 ชั้น ดังแสดงในรูปที่ 4.9

จากรูปที่ 4.9 ระดับชั้นที่ 1 และ 2 ของเมตริกซ์จำลองแทนด้วยสถานะของตัวตัดวงจรและรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรที่ไม่ทำงาน ถ้ามีสถานะทำงานจะแทนด้วย 1 ถ้ามีสถานะไม่ทำงานจะแทนด้วย 0 และถ้าไม่ทราบสถานะหรือไม่ข้อมูลจะแทนด้วย 100 สำหรับระดับชั้นที่ 3, 4 และ 5 ของเมตริกซ์จำลองแทนด้วยเวลาของตัวตัดวงจรและรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรที่ไม่ทำงานมีการเปลี่ยนแปลง และรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจร ตามลำดับ

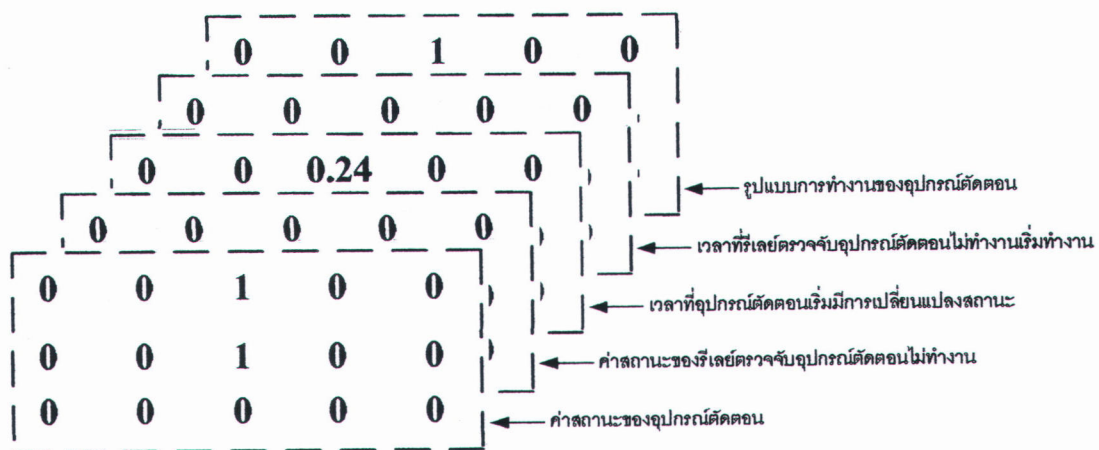
หลังจากนั้นเป็นขั้นตอนการหาอุปกรณ์ที่เป็นไปได้ในการจัดเรียงบัล ได้แก่ บัลหลักและวงจรในเมตริกซ์ที่จำลองขึ้น โดยจำนวนบัลหลักทราบได้จากประเภทของการจัดเรียงบัล และจำนวนวงจรทราบได้จากจำนวนเบย์ที่มีอยู่ในการจัดเรียงบัล อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญไม่อาจทราบได้ว่าเบย์ใดบ้างที่มีอยู่จริงในการจัดเรียงบัล ดังนั้นจึงใช้วิธีการตรวจสอบค่าสถานะของตัวตัดวงจรและรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรที่ไม่ทำงาน ถ้าเบย์ใดมีค่าสถานะของตัวตัดวงจรหรือรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรที่ไม่ทำงาน จะตัดสินใจว่าเบย์นั้นมีอยู่จริงในการจัดเรียงบัล ดังแสดงในรูป 4.10

สุดท้ายจะนำเมตริกซ์จำลองรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรและอุปกรณ์ที่เป็นไปได้ในการจัดเรียงบัลไปใช้ในกระบวนการอนุมานที่สาม ขั้นตอนของกระบวนการอนุมานที่สองแสดงในรูปที่ 4.11

(ก)

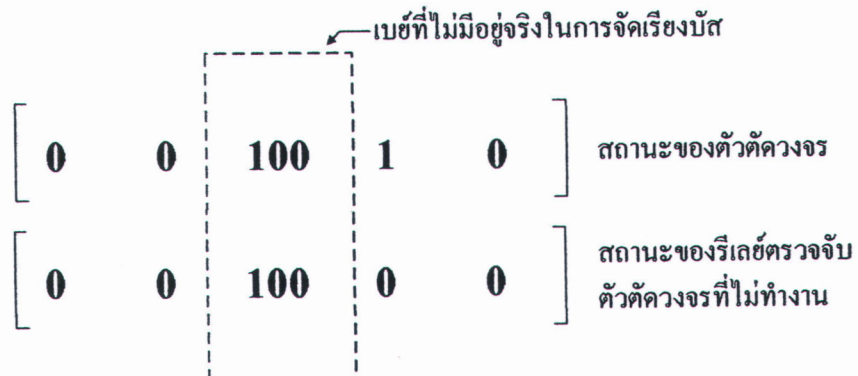

(ข)

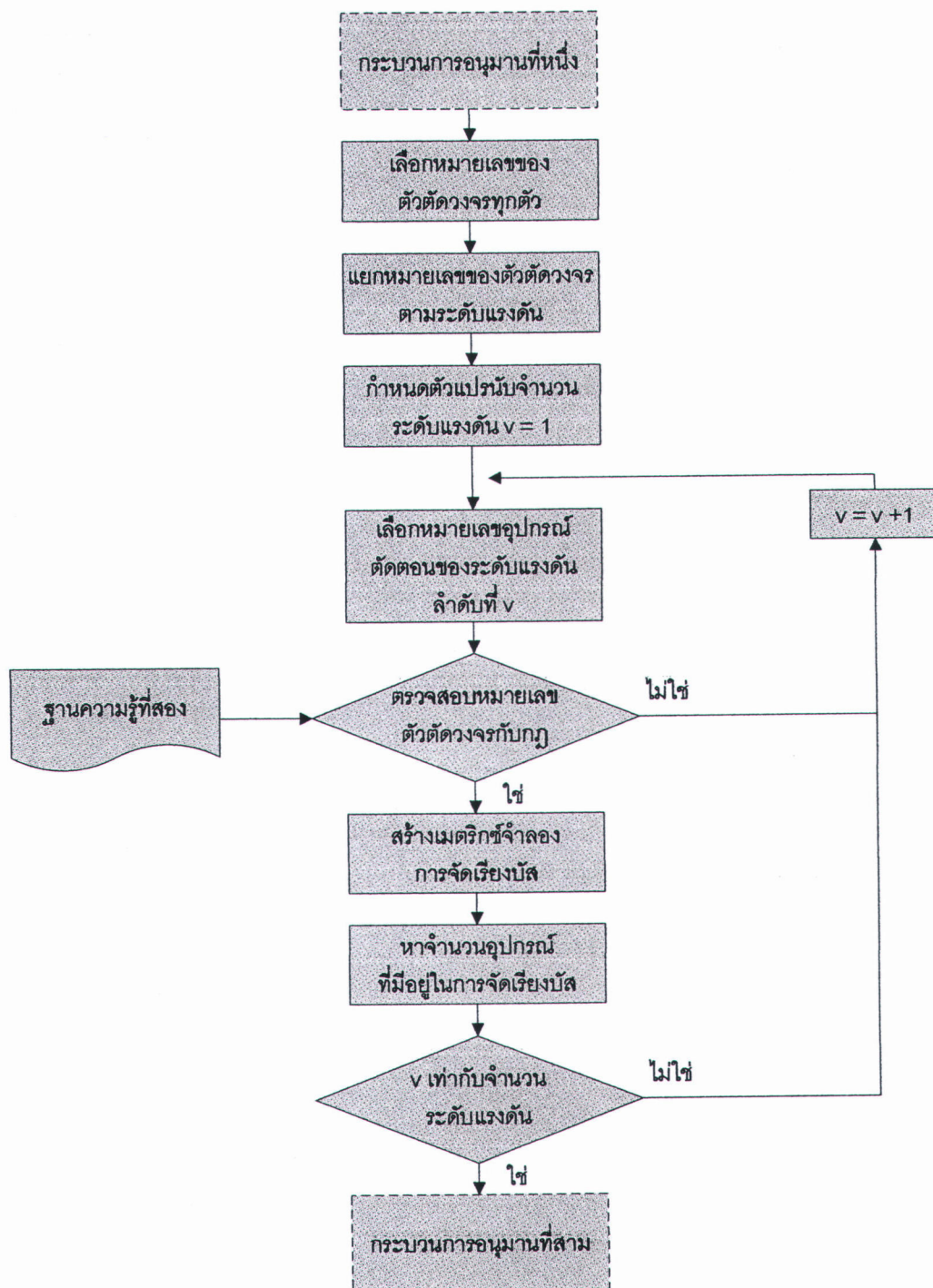
รูปที่ 4.9 ตัวอย่างการจำลองการจัดเรียงบัสในรูปแบบเมตริกซ์

(ก) รูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจร

(ข) เมตริกซ์จำลองที่สร้างขึ้น

รูปที่ 4.10 ตัวอย่างการหาเบย์ที่ไม่มีอยู่จริงในการจัดเรียงบัส

รูปที่ 4.11 แผนภาพกระบวนการอนุมานที่สอง

จากรูปที่ 4.11 กระบวนการอนุมานที่สองเริ่มด้วยการเลือกหมายเลขของตัวตัดวงจรทุกตัวจากกระบวนการอนุมานที่หนึ่งและทำการแยกตัวตัดวงจรตามระดับแรงดันจากมากไปน้อย โดยอาศัยหมายเลขสองตัวหน้าที่ใช้แสดงระดับแรงดันมาใส่แยกระดับแรงดันของตัวตัดวงจร หลังจากนั้นก็ให้นำหมายเลขของตัวตัดวงจรในแต่ละระดับแรงดันมาทำการตรวจสอบกับส่วนเงื่อนไขใน

ฐานความรู้ที่สอง ถ้าหมายเลขของตัวตัดวงจรไม่เป็นไปตามส่วนเงื่อนไขของกฎใด ก็จะเรียกหมายเลขของตัวตัดวงจรในแต่ละระดับแรงดันถัดไปมาทำการตรวจสอบ ถ้าหมายเลขของตัวตัดวงจรเป็นไปตามส่วนเงื่อนไขของกฎ ก็จะเรียกข้อมูลของตัวตัดวงจรและรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงานมาสร้างเมตริกซ์จำลอง รวมทั้งหาอุปกรณ์ที่เป็นไปได้ในการจัดเรียงบัส โดยที่จะทำการตรวจสอบจนครบทุกระดับแรงดันและนำเมตริกซ์จำลองและอุปกรณ์ที่เป็นไปได้ในการจัดเรียงบัสไปใช้ในกระบวนการอนุมานที่สาม สำหรับในกรณีที่ไม่สามารถหารูปแบบการจัดเรียงบัส ก็จะทำการส่งข้อมูลของตัวตัดวงจรที่มีสถานะทำงานไปใช้ในกระบวนการอนุมานที่สาม

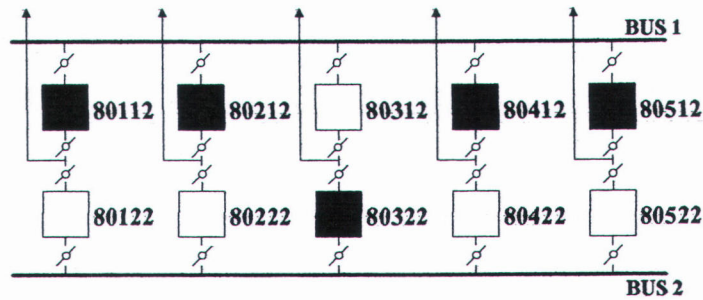
4.3.3 กระบวนการอนุมานที่สาม

กระบวนการอนุมานที่สามมีหน้าที่หารูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรตามประเภทของการจัดเรียงบัส โดยเริ่มต้นจากรับเมตริกซ์จำลองการจัดเรียงบัสและอุปกรณ์ที่เป็นไปได้ในการจัดเรียงบัสจากกระบวนการอนุมานที่สองมาเปรียบเทียบกับส่วนเงื่อนไขของกฎในฐานความรู้ที่สาม เพื่อหารูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรที่ทำการป้องกันอุปกรณ์ที่เป็นไปได้ในการจัดเรียงบัส หากพบว่าเมตริกซ์จำลองการจัดเรียงบัสที่สร้างขึ้นเป็นไปตามส่วนเงื่อนไขของกฎ จะตัดสินใจว่าตัวตัดวงจรได้ทำงานตามรูปแบบในส่วนตามของกฎ หลังจากที่ได้ทราบถึงรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจร ก็จะนำข้อมูลของตัวตัดวงจรตามรูปแบบการทำงานที่ได้จากส่วนตามของกฎมาใช้หาความน่าจะเป็นของรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจร สำหรับวิธีการหาความน่าจะเป็นจะใช้สถานะของตัวตัดวงจรและรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงานจากชั้นที่ 1 และ 2 ของเมตริกซ์จำลองการจัดเรียงบัส ดังแสดงในรูปที่ 4.12 ในกรณีที่ไม่มีทราบสถานะของตัวตัดวงจรหรือรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงานใดในเมตริกซ์ ก็จะกำหนดค่าสถานะด้วยความน่าจะเป็นที่ตัวตัดวงจรและรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงานจะทำงานตามโอกาสการเกิดความผิดพลาดบนอุปกรณ์ในการจัดเรียงบัส ดังนี้

- ให้ 0.2 แทนความน่าจะเป็นจะเกิดความผิดพลาดบนบัส
- ให้ 0.8 แทนความน่าจะเป็นจะเกิดความผิดพลาดบนสายส่งและหม้อแปลง

ความน่าจะเป็นที่เกิดความผิดพลาดบนบัสมีค่าน้อยมาก เพราะบัสเป็นอุปกรณ์ที่อยู่ในสถานีไฟฟ้าจึงมีความปลอดภัยจากความผิดพลาดสูง จึงมีโอกาสดเกิดความผิดพลาดบนบัสต่ำกว่าโอกาสเกิดความผิดพลาดที่เกิดบนสายส่งมาก

(ก)

$$\begin{bmatrix} \boxed{100} & \boxed{1} & 0 & \boxed{1} & \boxed{1} \\ 0 & 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

(ข)

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & \boxed{100} & 100 & 100 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

(ค)

รูปที่ 4.12 ตัวอย่างการหาความน่าจะเป็นของรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจร

(ก) รูปแบบการทำงานของอุปกรณ์ตัดตอนที่ควรจะทำงานเพื่อตัดวงจร

(ข) เมตริกซ์จำลองสถานะของตัวตัดวงจร

(ค) เมตริกซ์จำลองสถานะของรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงาน

จากรูปที่ 4.12 เป็นรูปแบบการทำงานที่มีตัวตัดวงจรตัวติดบัสหลักหนึ่งไม่ทำงาน ถ้าลำดับการทำงานของตัวตัดวงจรติดบัสหลักหนึ่งเริ่มทำงานก่อนตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักสอง จะตัดสินใจว่าเป็นรูปแบบการตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนบัสหลักหนึ่ง แต่ถ้าตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักหนึ่งเริ่มทำงานทีหลังตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักสอง จะตัดสินใจว่าเป็นรูปแบบการตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติบนสายส่งหรือหม้อแปลงที่เบย์สาม ยกเว้นกรณีที่ไม่มีข้อมูลเวลาของตัวตัดวงจรที่ติดบัสหลักหนึ่งหรือบัสหลักสองเริ่มทำงาน ทำให้ไม่สามารถทราบลำดับการทำงานของตัวตัดวงจรได้ ดังนั้นจะหาความน่าจะเป็นของทั้งสองรูปแบบการตัดวงจร

สำหรับความน่าจะเป็นสามารถคำนวณได้จากสถานะของตัวตัดวงจรและรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงาน จากตัวอย่างในรูปที่ 4.12 สามารถคำนวณความน่าจะเป็นด้วยสถานะของตัวตัดวงจร 5 ตัวและรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงาน 1 ตัว ดังนี้

- ตัวตัดวงจร 80112 : Prob. = 0.2 หรือ 0.8
- ตัวตัดวงจร 80212 : Prob. = 1
- ตัวตัดวงจร 80412 : Prob. = 1
- ตัวตัดวงจร 80512 : Prob. = 1
- ตัวตัดวงจร 80322 : Prob. = 1
- รีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงาน 80312 : Prob. = 0.2 หรือ 0.8

กรณีที่เกิดความผิดพลาดบนบัสหลักหนึ่งความน่าจะเป็น คือ $0.2 \times 1 \times 1 \times 1 \times 0.2 = 0.25$ และกรณีที่เกิดความผิดพลาดบนสายส่งหรือหม้อแปลงที่เบย์สาม คือ $0.8 \times 1 \times 1 \times 1 \times 0.8 = 0.64$

วิธีการจัดเก็บค่าความน่าจะเป็นของอุปกรณ์ในแต่ละระดับแรงดันนั้นจะทำการจัดเก็บในรูปแบบของเมตริกซ์สองมิติ (x-y) โดยให้แกน x แทนรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรดังที่กล่าวในฐานความรู้ที่สาม และแกน y แทนอุปกรณ์ที่เป็นไปได้ในการจัดเรียงบัส จากความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากตัวอย่างด้านบน สามารถจัดเก็บให้อยู่ในรูปแบบเมตริกซ์ได้ ดังแสดงในรูปที่ 4.13

		กรณีที่ตัวตัดวงจรทำงานแล้วสับกลับ					
รูปแบบ	1	2	3	4	5	6	7
อุปกรณ์							
BUS 1	0	0.25	0	0	0	0	0
BUS 2	0	0	0	0	0	0	0
NODE 1	0	0	0	0	0	0	0
NODE 2	0	0	0	0	0	0	0
NODE 3	0	0.64	0	0	0	0	0
NODE 4	0	0	0	0	0	0	0
NODE 5	0	0	0	0	0	0	0

รูปที่ 4.13 ตัวอย่างการจัดเก็บค่าความน่าจะเป็นของแต่ละอุปกรณ์

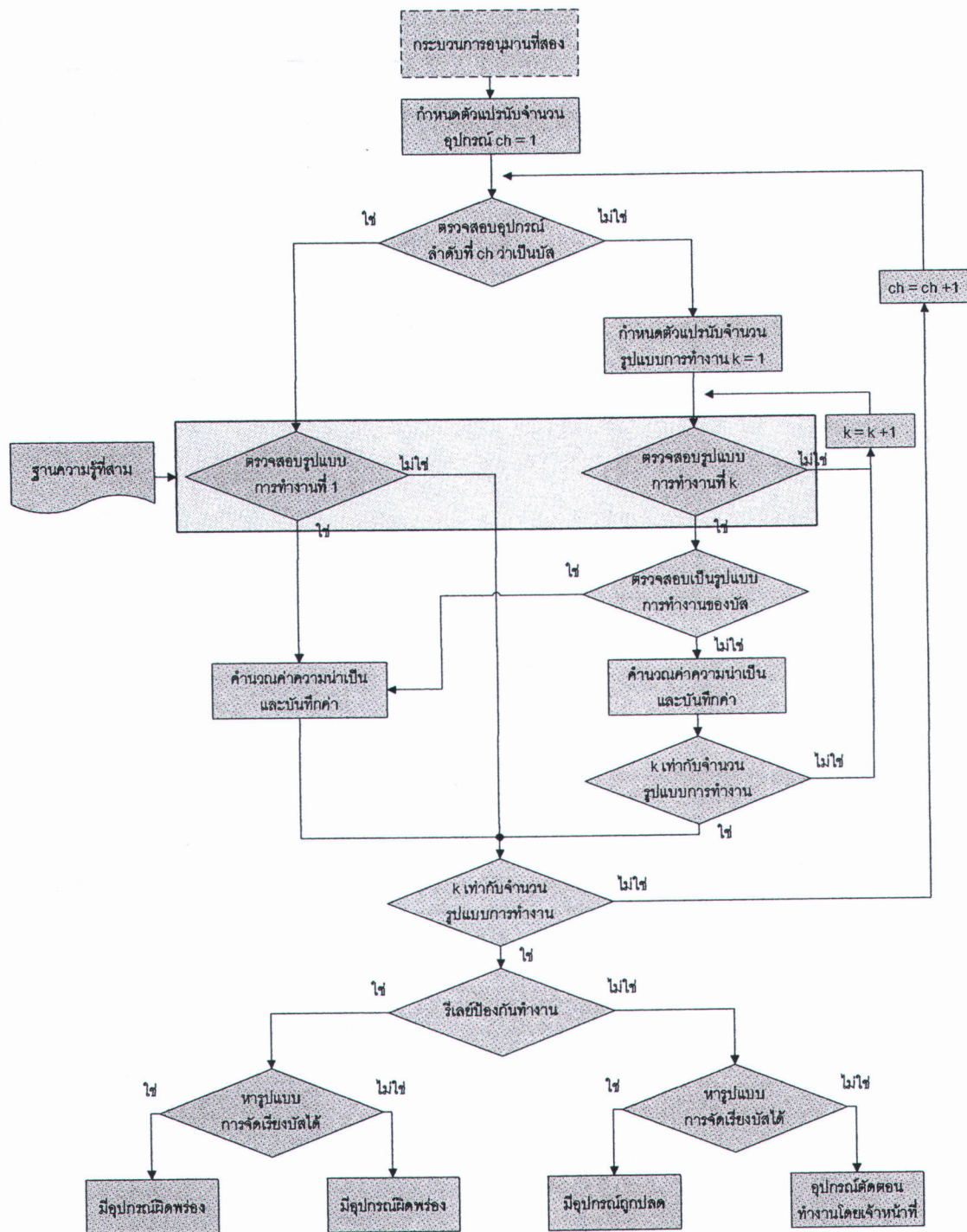
จากรูปที่ 4.13 แกน x แทนรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรประกอบด้วย 6 รูปแบบ และ แกน y แทนอุปกรณ์ที่เป็นไปได้ในการจัดเรียงบัสประกอบด้วย บัสหลัก 2 บัสและวงจร 5 วงจร ความน่าจะเป็นที่คำนวณมาได้นั้นเป็นความน่าจะเป็นของบัสหลักหนึ่งและวงจรเบย์สามที่มีรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรเป็นแบบที่สอง สำหรับคอลัมน์ที่ 7 จะจัดเก็บค่าความน่าจะเป็นในกรณีที่ตัวตัดวงจรทำงานแล้วสับกลับ

เมื่อสามารถหารูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรได้ ก็จะนำข้อมูลของรีเลย์ที่สำคัญจากกระบวนการอนุมานที่หนึ่งมาช่วยในการระบุอุปกรณ์ที่ผิดปกติ ซึ่งการวิเคราะห์ระหว่างรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรกับข้อมูลของรีเลย์ที่สำคัญประกอบด้วย 4 รูปแบบ คือ

1. มีรีเลย์ป้องกันที่สำคัญทำงานและสามารถหารูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรได้ ก็ จะทำการจับคู่ระหว่างรีเลย์ป้องกันที่สำคัญกับรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจร โดย จะจับคูรีเลย์ป้องกันบัสกับรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรเมื่อเกิดความผิดปกติของ บัส และจับคูรีเลย์ป้องกันสายส่งและหม้อแปลงกับรูปแบบการทำงานของตัวตัด วงจรเมื่อเกิดความผิดปกติของสายส่งและหม้อแปลง
2. มีรีเลย์ป้องกันที่สำคัญทำงานแต่ไม่สามารถหารูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรได้ จะตัดสินใจว่าเกิดความผิดปกติบนอุปกรณ์ตามที่รีเลย์ป้องกันทำงาน
3. ไม่มีรีเลย์ป้องกันที่สำคัญทำงานแต่สามารถหารูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรได้ สำหรับกรณีนี้จะมีอุปกรณ์ในการจัดเรียงบัสถูกตัดออก โดยไม่สามารถระบุได้ว่าตัว ตัดวงจรถูกสั่งงานโดยรีเลย์ป้องกันแต่ไม่นำสัญญาณรีเลย์เข้าเครื่องบันทึกความผิด พห่อง หรือสั่งงานโดยเจ้าหน้าที่จากศูนย์ควบคุม
4. ไม่มีรีเลย์ป้องกันที่สำคัญทำงานและไม่สามารถหารูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจร ได้ จะตัดสินใจว่าตัวตัดวงจรทำงานโดยเจ้าหน้าที่จากศูนย์ควบคุม

สุดท้ายเมื่อสามารถคัดเลือกคำตอบจากการวิเคราะห์ระหว่างรูปแบบการทำงานของตัว ตัดวงจรกับรีเลย์ป้องกันที่สำคัญ โดยจะให้ความสำคัญจากรูปแบบที่ 1 เป็นอันดับแรก และ รูปแบบที่ 4 เป็นอันดับสุดท้าย สำหรับกรณีที่มีคำตอบมากกว่าหนึ่งคำตอบภายในรูปแบบเดียวกัน จะใช้ความน่าจะเป็นของรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรเป็นตัวตัดสิน ขั้นตอนของกระบวนการ อนุมานที่สามแสดงในรูปที่ 4.14

รูปที่ 4.14 แผนภาพกระบวนการอนุมัติสอง

จากรูปที่ 4.14 กระบวนการอนุมัติสองเริ่มด้วยการรับเมตริกซ์จำลองการจัดเรียงบัล และอุปกรณ์ที่เป็นไปได้จากกระบวนการอนุมัติสอง รวมทั้งข้อมูลของรีเลย์ป้องกันที่สำคัญจากกระบวนการอนุมัติหนึ่ง หลังจากนั้นจะทำการแยกอุปกรณ์ประเภทบัลออกมา เพราะรูปแบบการทำงานของตัวตรวจจับเมื่อเกิดความผิดพลาดบนบัล และรูปแบบการทำงานของตัวตรวจจับเมื่อ

เกิดความผิดปกติบนสายส่งหรือหม้อแปลงจะแตกต่างกันเพียงรูปแบบที่ 1 ดังนั้นการหารูปแบบการทำงานของบัสเมื่อมีตัวตัดวงจรไม่ทำงานจะใช้การตรวจสอบร่วมกันกับสายส่งหรือหม้อแปลง โดยที่รูปแบบการทำงานของบัสจะมีเวลาการทำงานของตัวตัดวงจรทุกตัวที่ติดบัสเร็วกว่าตัวตัดวงจรที่ไม่ติดบัส ในกรณีที่อุปกรณ์เป็นบัสจะทำการตรวจสอบรูปแบบการทำงานที่หนึ่งกับเมตริกซ์จำลองการจัดเรียงบัส ถ้าพบว่าเป็นไปตามส่วนเงื่อนไขของกฎ ก็ทำการหาความน่าจะเป็นของการทำงานและทำการบันทึกค่าความน่าจะเป็น ในกรณีที่อุปกรณ์เป็นวงจรจะทำการตรวจสอบรูปแบบการทำงานทุกรูปแบบ รวมทั้งหาลำดับการทำงานของตัวตัดวงจรและรีเลย์ตรวจจับตัวตัดวงจรไม่ทำงาน สุดท้ายจะทำการวิเคราะห์รีเลย์ป้องกันที่สำคัญจากกระบวนการอนุมานที่หนึ่งกับรูปแบบการทำงานจากที่หาได้ ซึ่งรูปแบบคำตอบที่ได้จะมี 4 รูปแบบ คือ มีอุปกรณ์ผิดปกติและทราบรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจร มีอุปกรณ์ผิดปกติแต่ไม่ทราบรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจร มีอุปกรณ์ถูกปลดออกจากการจัดเรียงบัส และมีตัวตัดวงจรถูกสั่งให้ทำงานโดยเจ้าหน้าที่จากศูนย์ควบคุม

รูปแบบที่หนึ่งจะให้คำตอบออกมาเป็น 4 ลักษณะคือ ความผิดปกติบนบัส ความผิดปกติบนสายส่ง ความผิดปกติบนสายส่งแบบชั่วคราว และความผิดปกติบนหม้อแปลง พร้อมทั้งสามารถระบุตำแหน่งและรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรในการจัดเรียงบัสด้วย

รูปแบบที่สองจะให้คำตอบออกมาเป็น 3 ลักษณะคือ ความผิดปกติบนบัส ความผิดปกติบนสายส่ง และความผิดปกติบนหม้อแปลง โดยที่ไม่สามารถระบุตำแหน่งและรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจรในการจัดเรียงบัสด้วย

รูปแบบที่สามนั้นเป็นรูปแบบที่เจ้าหน้าที่ทำการสับและปลดอุปกรณ์ในสถานีไฟฟ้าออกจากระบบ โดยการระบุว่าเป็นการสับเข้าหรือปลดออกนั้น จะพิจารณาจากรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจร

รูปแบบที่สี่นั้นเป็นรูปแบบที่เจ้าหน้าที่ทำการสับและปลดตัวตัดวงจร โดยการระบุว่าเป็นการสับเข้าหรือปลดออกนั้น จะพิจารณาจากรูปแบบการทำงานของตัวตัดวงจร